

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ กำหนดวิธีการศึกษาระบบการจัดการความรู้เพื่อสร้างต้นทุนทางปัญญาและการนำไปใช้ในการปฏิบัติ โดยนำ สมมุติฐาน กรอบ FSCP จากการทบทวนวรรณกรรมศึกษาตามที่กล่าวในบทที่ 2 เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ โดยแบ่งขอบเขตการศึกษาข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนได้แก่

1. การศึกษาข้อมูลเชิงหลักการสร้างและรวบรวมต้นทุนทางปัญญาในการสังคดีให้มีประสิทธิภาพ
2. การศึกษาข้อมูลเชิงปฏิบัติการ ในการนำต้นทุนทางปัญญาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสังคดี

3.1. การศึกษาข้อมูลเชิงหลักการสร้างและรวบรวมต้นทุนทางปัญญา

ขอบเขตในการศึกษาข้อมูลเชิงหลักการ นั้น ได้นำทฤษฎี การสร้างและรวบรวมต้นทุนทางปัญญามาใช้ในการศึกษาผ่านสมมุติฐาน กรอบ SFCP โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอนตามแนวทาง ISO 12207 ดังต่อไปนี้

3.1.1. การศึกษาด้านกระบวนการสร้างและรวบรวมต้นทุนทางปัญญาในการสังคดี (Business Framework in Intellectual Capital) : ENG 1

3.1.1.1. การกำหนดกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับต้นทุนทางปัญญา ประกอบด้วยกลุ่ม 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ อธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการ อัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา เพื่อกำหนดขอบเขตข้อมูลด้านการบริหาร เช่น วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ของการบริหารต้นทุนทางปัญญาด้วยระบบการจัดการความรู้

2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ อัยการอาวุโส อัยการชั้น 6

3. กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ อัยการที่ต่ำกว่าชั้น 6 ลงมา

3.1.1.2. ขอบเขตของข้อมูล

1. ข้อมูลด้านความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบต้นทุนทางปัญญา ตามสมมุติฐาน กรอบ มาตรฐาน SFCP ซึ่งประกอบด้วย

1.1. ต้นทุนหลัก คือ Human Capital ได้แก่ ต้นทุนด้านสมรรถนะของพนักงาน อัยการในการวินิจฉัยสั่งคดี ซึ่งต้องประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และ ทัศนคติ (Attribute) ใน 4 ประการได้แก่

1.1.1. Financial Capital ได้แก่ สมรรถนะเกี่ยวกับความรู้ ในด้านอำนาจหน้าที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และนโยบายของอัยการสูงสุด ด้านการอำนวยความสะดวกทาง อาญา รวมทั้ง ความรู้ในกฎหมาย ระเบียบ บรรทัดฐานต่างๆ เช่น คำวินิจฉัยชี้ขาดความเห็นแย้ง ของอัยการสูงสุด แนวคำพิพากษาศาลฎีกา เป็นต้น รวมถึงระบบการจัดการความรู้ต่างๆตามบัญชีองค์ ความรู้ ตามแผนแม่บท การจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด

1.1.2. Customer Capital ได้แก่ สมรรถนะเกี่ยวกับทักษะ ในด้านการให้บริการ แก่ผู้มีส่วนได้เสียในคดีอาญา เช่น ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา พยาน พนักงานสอบสวน ศาล และ ชุมชนหรือ ความรู้สึกของสังคมที่ถูกกระทบจากพฤติกรรมแห่งคดี เป็นต้น

1.2.3. Process Capital ได้แก่ องค์ความรู้ในกระบวนการสั่งคดีอาญา ซึ่งเป็นองค์ ความรู้ที่เกิดจากความเชี่ยวชาญในการทำงาน ซึ่งมีการสังเคราะห์ตามแนวทางการสังเคราะห์ ความรู้ (Common KADS) ออกเป็น 3 ส่วนได้แก่

1. Input Inference องค์ความรู้ในกระบวนการก่อนพิจารณาสั่งคดี เช่น เงื่อนไข การสอบสวน อายุความการฟ้องคดี การกระทำเป็นความผิดทางอาญาหรือไม่ เป็นต้น

2. Process Inference องค์ความรู้ในกระบวนการสั่งคดี เช่น การรับฟัง พยานหลักฐาน การตรวจสอบการได้มาซึ่งพยานหลักฐาน การให้โอกาสในการต่อสู้คดีของ ผู้ต้องหา ความเสมอภาคของบุคคลในการถูกดำเนินคดี เป็นต้น

3. Output Inference องค์ความรู้ในกระบวนการภายหลังสั่งคดีที่ต้องดำเนินการ เช่น การงดสอบสวน การสั่งเปรียบเทียบชอบ การสั่งฟ้องและการสั่งไม่ฟ้อง การแจ้งคำสั่งและ ผลคดี การอุทธรณ์ หรือ ฎีกา เป็นต้น

1.2.4. Renewal & Development แนวทางการเสริมสร้าง สมรรถนะหรือการเสริมสร้าง ต้นทุนทางปัญญา ของพนักงานอัยการให้เกิดขึ้นหรือเพิ่มพูน เช่น การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม การพัฒนาตามแนวทางสมรรถนะ เป็นต้น

3.1.2 การศึกษาความต้องการของระบบสารสนเทศแหล่งความรู้ (KMS) ของ กรอบ มาตรฐาน SFCP ตามบัญชีองค์ความรู้ลำดับที่ 12 ของบัญชีองค์ความรู้ ได้แก่ องค์ความรู้ว่าต่าง (คดีอาญา) โดยมีขอบเขตการศึกษาข้อมูล ตามแนวทาง ENG 1- ENG 4

3.1.3. การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. โดยใช้ การจัดประชุมชี้แจง และสาธิต สมมุติฐานกรอบ SFCP กับกลุ่มผู้ใช้งานที่เกี่ยวข้อง
2. ให้กลุ่มผู้รับสารสาธิต วิพากษ์ และ ทำการวิเคราะห์ ความคิดเห็น สรุปให้ได้บทสรุป โดยแบ่งเป้าหมายการสาธิตและชี้แจงออกเป็น 2 ระดับ คือ
 - ผู้บริหาร เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลในการบริหารจัดการ (Business Specification)
 - ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลด้านกลไกในการทำงาน (System Requirement) เพื่อประมวลเป็นต้นทุนทางปัญญา และ ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งาน (User Specification) และฟังก์ชันการทำงาน เพื่อออกแบบ ระบบ KMS

3.1.4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ใช้งานที่เกี่ยวข้อง จากการประชุมสาธิตและชี้แจง มาสรุป โดยผลการเป็นไปได้ต้องมีเสียงสนับสนุนกว่าร้อยละ 50
2. วิเคราะห์ความต้องการด้านระบบ KMS มาทำการวิเคราะห์ในรูปแบบการสังเคราะห์ข้อมูล (Common KADS) เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบองค์ความรู้ที่เป็นต้นทุนด้านกระบวนการ (Process Capital) ดังต่อไปนี้
 - 2.1. วิเคราะห์จำแนกตามขั้นตอน ได้แก่ ข้อมูลที่เป็น Input – Process –Output
 - 2.2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นองค์ความรู้ ประกอบด้วย
 - Input Task Inference
 - Process Task Inference
 - Output Task Inference

2.3. ฟังก์ชันต่างๆของ ระบบ KMS

3.2. การศึกษาข้อมูลเชิงปฏิบัติการ ในการนำการจัดการความรู้ ด้วยต้นทุนทางปัญญา สู่อำนาจปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสังคดี

3.2.1. ขอบเขตในการศึกษา

ข้อมูลเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการนำการสร้างและรวบรวมต้นทุนทางปัญญามาใช้ในการปฏิบัติงานกับงานประจำ เพื่อการสร้างประสิทธิภาพในการสังคดี โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอนตามแนวทาง ISO 12207 MAN 1-MAN 3 ดังต่อไปนี้

3.2.1.1. ทบทวนวรรณกรรม เช่น วิสัยทัศน์ของสำนักงานอัยการสูงสุด ที่เกี่ยวข้องกับงาน
อำนวยความสะดวกธุรกรรมทางอาญางานตรวจพิจารณาสำนวนวินิจฉัยสั่งคดีอาญา นโยบายและ แนว
ทางการวินิจฉัยสั่งคดี ของสำนักงานอัยการสูงสุด

3.2.1.2. การกำหนดแนวทาง เพื่อนำ กรอบ SFCP มาใช้ในการสั่งคดีอาญา ของสำนักงาน
คดีอาญา โดยการประชุมชี้แจงกับกลุ่ม managers เช่น อธิบดีฯ, อฝสคอ., Km Team เป็นต้น เพื่อ
สนับสนุนและเห็นชอบ

3.2.2 ทำกรอบหรือแผนงาน/โครงการ เพื่อเป็นต้นแบบหรือแนวทางในการขับเคลื่อนสู่การ
ปฏิบัติ

3.2.2.1 กิจกรรมการสร้างต้นทุนทางปัญญา ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผ่านช่องทาง
ระบบ KMS

3.2.2.2. กิจกรรมการเสริมสร้างต้นทุนทางปัญญาให้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน